

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

D O M

Afsagt den 15. maj 2007 af Østre Landsrets 23. afdeling (landsdommerne Henrik Gam, Steen Mejer Hansen og Søren Hafstrøm (kst.)).

23. afd. nr. B-3051-04:

Sagsøger

(advokat Hans Boserup)

mod

1) Udlændingesservice (tidl. Udlændingestyrelsen)

(Kammeradvokaten v/ advokat Mikkel Holm Nielsen)

2) Rigspolitiet

(Kammeradvokaten v/ advokat Mikkel Holm Nielsen)

adciterede Ministeriet for Flygtninge,

Indvandrere og Integration

(Kammeradvokaten v/ advokat Mikkel Holm Nielsen)

Påstande

Under denne sag, der er anlagt den 22. oktober 2004, og hvor adcitationsstævning er indgivet den 23. januar 2006, har **Sagsøger** i forhold til sagsøgte 1) Udlændingesservice, sagsøgte 2) Rigspolitiet og adciterede, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (herefter kaldt sagsøgte 3 eller ministeriet), nedlagt følgende påstande:

1. Sagsøgte 1's afgørelse om inddragelse af kontante ydelser og om pligt til at opholde sig i Sandholmlejren ophæves.

2. Sagsøgte 2's bestemmelse om at skulle melde sig til politiet to gange ugentlig ophæves.
3. Sagsøgte 3's afslag på ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, og ansøgning om genoptagelse af sagen vedrørende § 9 b, stk. 1, ophæves.
4. Sagsøgte 3's afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, ophæves.
5. Sagsøgte 3 skal tilbyde sagsøgeren en lægeundersøgelse.
6. Sagens behandling ved landsretten gives opsættende virkning med hensyn til det sagsøgeren meddelte udrejsepålæg.
7. Alle de sagsøgte, såvel 1, 2 og 3, skal udarbejde notater om, hvad der foregik på mødet i Pristina den 22. januar 2003, subsidiært de faktiske oplysninger, som de sagsøgte præsenterede af dokumenterne vedrørende **Person 1** gav anledning til udveksling af.
8. Alle de sagsøgte, såvel 1, 2 og 3, skal udarbejde notater om, hvilke faktiske oplysninger parterne på mødet ønskede udvekslet, og hvilke procedurer til udveksling af faktiske oplysninger, parterne ønskede fulgt.

Sagsøgte 1 og sagsøgte 2, har i forhold til sagsøgerens påstande 1 og 2 påstået frifindelse.

Sagsøgte 3 har i forhold til sagsøgerens påstande 3, 4 og 5 påstået frifindelse.

Alle de sagsøgte har i forhold til sagsøgerens påstande 6, 7 og 8 påstået afvisning, og subsidiært frifindelse.

Sagens omstændigheder

Den 10. oktober 2002 meddelte Flygtningenævnet sagsøgeren afslag på en ansøgning om opholdstilladelse i Danmark i medfør af udlændingelovens § 7. Af afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

” ...

Udlændingestyrelsen meddelte den 27. juni 2002 den jugoslaviske statsborger **Sagsøger**, født **Dato 1** 1981, afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Afgørelsen er indbragt for Flygtningenævnet.

Det fremgår af sagen, at ansøgeren indrejste i Danmark den 6. oktober 2001. Ansøgeren var ved indrejsen ikke i besiddelse af rejselegitimation.

...

Flygtningenævnet udtaler:

Flygtningenævnet lægger til grund, at ansøgeren er etnisk roma fra **By 1**. Uanset om Flygtningenævnet lægger til grund, at fire medlemmer af UCK i 1999 har opsøgt ansøgeren, hans fader og hans broder om natten og slået dem og efterfølgende afbrændt deres hus, findes dette ikke at kunne begrunde asyl. Flygtningenævnet har herved lagt vægt på, at der er tale om et enkeltstående forhold, der fandt sted i en krigslignende situation.

Uanset om Flygtningenævnet i øvrigt lægger til grund, at ansøgeren har været opsøgt af såvel albanere som serbere for at få ansøgeren til at kæmpe på deres side, og at ansøgeren i øvrigt har været generet af albanere, findes dette ikke at være forhold af en sådan karakter, at de kan begrunde asyl.

Den omstændighed, at ansøgeren er etnisk roma, kan ikke i sig selv begrunde asyl. Heller ikke det forhold, at ansøgerens fader er forsvundet, kan begrunde asyl. Flygtningenævnet har i det hele også lagt vægt på de ændrede forhold i Kosovo, og at forholdene for etniske minoriteter, herunder romi, er forbedrede.

Ansøgeren opfylder herefter ikke betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

...

Sagsøger skal udrejse straks, jf. udlændingelovens § 33, stk. 1 og 2.

Såfremt **Sagsøger** ikke udrejser frivilligt, kan han udsendes tvangsmæssigt til Kosovoprovinsen i Forbundsrepublikken Jugoslavien, jf. udlændingelovens § 32 a.

...”

Ophold i Center Sandholm og inddragelse af kontante ydelser (påstand 1)

I forbindelse med en af politiet iværksat udrejsekontrol efter ministeriets afgørelse af 24. januar 2003 (afslag på humanitær opholdstilladelse) tilkendegav sagsøgeren ifølge politirapport af 5. februar 2003, at han ikke ønskede at udrejse frivilligt.

Den 7. marts 2003 meddelte Udlændingestyrelsen sagsøgeren, at styrelsen på begæring af Rigspolitiet i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., havde besluttet, at sagsøg-

eren skulle tage ophold i Center Sandholm fra den 24. marts 2003, medmindre han inden for 14 dage accepterede at medvirke til frivillig udrejse.

Rigspolitiet afgav den 23. februar 2004 indstilling til Udlændingestyrelsen om, at der i forhold til sagsøgeren skulle iværksættes foranstaltninger i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 10, nr. 2 (madkasseordning), idet sagsøgeren ikke medvirkede til udsendelse efter afslag på ansøgning om asyl. Ifølge en blandt andet i denne anledning optaget politirapport af 24. februar 2004 fastholdt sagsøgeren, at han ikke ville udrejse frivilligt, da han ville blive slået ihjel af albanerne i Kosovo og p.t. var psykisk syg og gik til psykologbehandling.

På baggrund af indstillingen traf Udlændingestyrelsen den 19. marts 2004 i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 10, nr. 2, beslutning om, at sagsøgeren indtil videre ikke skulle have udbetalt kontante ydelser, da sagsøgerens udrejsefrist var udløbet, og sagsøgeren ikke ønskede at medvirke til udsendelse af landet. Udlændingestyrelsens afgørelse blev ikke påklaget til ministeriet.

Meldepligt (påstand 2)

Den 15. oktober 2004 traf Rigspolitiet bestemmelse om, at sagsøgeren i medfør af udlændingelovens § 34, stk. 2, skulle give møde hos politiet 2 gange ugentlig, idet politiet anså dette for hensigtsmæssigt for at sikre sagsøgerens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling eller udrejsen, da sagsøgeren skulle udrejse og ikke medvirkede til dette. Ifølge en samme dag optaget politirapport oplyste sagsøgeren, at han ikke ville medvirke til udsendelse under henvisning til sit asylmotiv og situationen i Kosovo. Rigspolitiets afgørelse blev ikke påklaget til ministeriet.

Sagsøgerens ansøgning om opholdstilladelse af humanitære årsager (påstand 3)

Ministeriet traf den 24. januar 2003 afgørelse i anledning af sagsøgerens og hans brors ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1. Afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

”

Følgende oplysninger fremgår bl.a. af sagens akter, herunder asylsagens akter, som ministeriet har haft adgang til under sagens behandling:

Deres klienter indrejste i Danmark den 6. oktober 2001 og ansøgte om asyl.

Det fremgår af registreringsrapporter af 24. oktober 2001, at Deres klienters helbredstilstand er ok.

Af boligplaceringsskemaer af 14. juni 2002 fremgår det, at **Person 2** har oplyst, at der ikke er særlige helbredsforhold, der bør tages i betragtning. Det fremgår endvidere, at **Sagsøger** har oplyst, at han har mistet hørelsen på grund af skyderier, at han er angst, og at han modtager nerve- og sovemedicin.

...

Sagens afgørelse:

Ifølge udlændingelovens § 9b, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 17. juli 2002, kan der gives opholdstilladelse til udlændinge, hvis ”væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen”.

Afgørelsen af, om der foreligger sådanne særlige humanitære hensyn, som kan begrunde opholdstilladelse efter den nævnte bestemmelse, beror således på et skøn. Ved udøvelsen af dette skøn har ministeriet i almindelighed navnlig lagt vægt på ansøgerens personlige forhold, herunder om der er tale om en familie med mindre børn, der kommer fra et land i krig, om der foreligger en alvorlig sygdom hos den eller de pågældende, samt varigheden af opholdet her i landet.

Efter ministeriets praksis kan der bl.a. meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9b, stk. 1, til personer, der lider af en akut eller livstruende sygdom. Der kan endvidere meddeles opholdstilladelse til personer, der lider af fysiske eller psykiske sygdomme af meget alvorlig karakter, selvom sygdommen ikke kan betegnes som akut eller livstruende. Såfremt der er tale om en akut eller livstruende sygdom eller fysiske eller psykiske sygdomme af meget alvorlig karakter, indgår det som et væsentligt moment i vurderingen af sagen, om udlændingen har mulighed for at klare sig samt modtage den fornødne lægehjælp i sit hjemland.

Der kan endvidere meddeles humanitær opholdstilladelse til personer, der – selvom de ikke lider af en akut eller livstruende sygdom – ved en tilbagevenden til et hjemland med vanskelige levevilkår vil være i risiko for at få eller opleve en forværring af et alvorligt handicap.

Efter en gennemgang af sagen har Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration ikke fundet, at der foreligger humanitære hensyn af en sådan styrke, at disse afgørende taler for, at opholdstilladelse bør gives.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at Deres klienter efter det oplyste ikke lider af fysiske eller psykiske sygdomme af meget alvorlig karakter, og at der ikke i øvrigt foreligger sådanne omstændigheder, at der er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9b, stk. 1.

For så vidt angår det forhold, at **Sagsøger** har mistet hørelsen på grund af skyderier, at han er angst og at han modtager beroligende medicin og sovemedicin,

skal ministeriet bemærke, at dette ikke udgør sådanne meget alvorlige sygdomme, der kan begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9b, stk. 1.

For så vidt angår det forhold, at Deres klienter ikke har nære slægtninge i hjemlandet, og at Deres klienter ikke har mulighed for at ernære sig selv, idet de på grund af konflikter i hjemlandet har mistet alt, kan heller ikke begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

Ministeriet bemærker herved, at bestemmelsen er tiltænkt et snævert anvendelsesområde.

Det pålægges herved Deres klienter at udrejse af landet straks, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 2. pkt.
..."

Sagsøgeren ansøgte efterfølgende flere gange ministeriet om genoptagelse af sagen, hvilket blev afslået ved ministeriets afgørelser af 21. november 2003, 7. marts 2005, 11. november 2005, 30. november 2005 og 27. februar 2006. Af den seneste afgørelse fremgår blandt andet følgende:

..."

Sagens afgørelse

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration skal meddele, at ministeriet ikke finder grundlag for at genoptage behandlingen af Deres klients sag om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9b, stk. 1.

Det påhviler således fortsat Deres klient at udrejse af landet straks, jf. ministeriets afgørelse af 24. januar 2003.

...

Ved brev af 17. januar 2006 anmodede De som nævnt på ny ministeriet om at genoptage Deres klients sag om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

De har til støtte for genoptagelsesansøgningen fremsendt kontinuationsrapport af 23. november 2005 fra Hillerød Sygehus, hvoraf det bl.a. fremgår, at **Sagsøger** har klaget over ændringer i sin næses udseende efter overfald, at han har tendens til pandehovedpine og har nedsat luftskifte, samt at han efter yderligere undersøgelser eventuelt skal have foretaget septumplastik og rinoplastik (operation af skillevæg og ydre næse). De har endvidere fremsendt specialerklæringer fra speciallæge i psykiatri **Læge 1** for perioden fra den 22. august 2005 til den 2. januar 2006, hvoraf det bl.a. fremgår, at **Sagsøgers** tilstand er uændret, og at han som tidligere fremtræder som klagende, men ikke som forpint eller deprimeret. Det fremgår endvidere, at han modtager medicinsk behandling med Eflexor (antidepressiva) og Nozinan (antipsykotika/mod angst og uro/smertestillende), og at han eventuelt skal undersøges for effekten af dette. De har herudover fremsendt kopi af kontinuationsrapporter fra Dansk Røde Kors for perioden fra den 23. juni 2005 til

den 25. november 2005, hvoraf det bl.a. fremgår, at **Sagsøger** har haft smerter i næsen og næseblødning.

...

Begrundelse

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har efter en gennemgang af sagen ikke fundet, at Deres brev af 17. januar 2006 og de fremsendte lægelige oplysninger indeholder nye væsentlige oplysninger af betydning for ministeriets behandling af Deres klients sag om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

Det forhold, at Deres klient eventuelt skal have foretaget en næseoperation, idet han efter overfald bl.a. har tendens til pandehovedpine og har nedsat luftskifte, kan ikke føre til meddelelse af humanitær opholdstilladelse, da der ikke er tale om fysiske sygdomme af meget alvorlig karakter.

Deres klients psykiske tilstand kan fortsat ikke føre til meddelelse af humanitær opholdstilladelse. Ministeriet har herved lagt vægt på, at Deres klients tilstand er uændret.

Det forhold, at effekten af hans medicinske behandling eventuelt skal undersøges, kan ikke medføre en ændret vurdering af sagen.

..."

Sagsøgerens ansøgning om opholdstilladelse som udsendelseshindret (påstand 4)

Udlændingestyrelsen traf den 22. november 2004 afgørelse om at meddele sagsøgeren afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4.

Sagsøgeren klagede over afgørelsen til ministeriet, og den 25. maj 2005 traf ministeriet afgørelse blandt andet med følgende indhold:

"...

Sagens afgørelse

Ministeriet finder ikke grundlag for at ændre Udlændingestyrelsens afgørelse af 22. november 2004.

Det påhviler således fortsat Deres klient at udrejse af Danmark straks, jf. ministeriets afgørelse af 24. januar 2003.

...

Det fremgår af Rigspolitiets udtalelse af 27. juli 2004, at Deres klient ikke ønsker at medvirke til udsendelse til Kosovo-provinsen i Serbien og Montenegro. Det fremgår endvidere, at Rigspolitiet fortsat anser det for muligt at udsende Deres klient. Rigspolitiets udtalelse var vedlagt udsendelsessagens sagsakter. Det fremgår af politirapport af 5. februar 2003, at Deres klient har oplyst, at han ikke ønsker at udrejse frivilligt. Det fremgår endvidere af politirapporter af 23. februar 2004 og 13.

juli 2004, at Deres klient på ny har oplyst, at han ikke ønsker at udrejse til Kosovo-provinsen i Serbien og Montenegro, og at han ikke vil underskrive en erklæring om medvirken til udsendelse af Danmark.

...

Begrundelse

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at ændre Udlændingestyrelsens afgørelse af 22. november 2004.

Ministeriet har ved afgørelsen lagt til grund, at Deres klient indgav ansøgning om asyl i Danmark efter den 3. juli 1998 og før den 1. juli 2002. Deres klients ansøgning om opholdstilladelse som udsendelseshindret skal derfor vurderes efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 711 af 1. august 2001.

Ministeriet har ved afgørelsen lagt vægt på, at Deres klient ikke har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder.

Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af politirapport af 5. februar 2003, at deres klient har oplyst, at han ikke ønsker at udrejse frivilligt, og at det endvidere fremgår af politirapporter af 23. februar 2004 og 13. juli 2004, at Deres klient på ny har oplyst, at han ikke ønsker at udrejse til Kosovo-provinsen i Serbien og Montenegro, og at han ikke vil underskrive en erklæring om medvirken til udsendelse af Danmark.

Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af Rigspolitiets udtalelse af 27. juli 2004, at politiet fortsat anser det for muligt at gennemføre udsendelsen.

Det forhold, at De har anført, at FN i Kosovo har afvist, at Deres klient kan tvangsudsendes, at Udenrigsministeriet har meddelt Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg, at Danmark respekterer UNMIK administrationens afvisning til tvangsudsendelse, og at Rigspolitiets antagelse af, at det fortsat er muligt at udsende Deres klient, efter Deres opfattelse på ingen måde kan støttes i nogen melding fra UNMIK, kan ikke føre til en ændret vurdering.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at det forhold, at Deres klient ikke måtte kunne udsendes tvangsmæssigt ikke fritager ham for pligten til at udrejse frivilligt, og at det som nævnt bl.a. er en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret, at den pågældende udlænding medvirker til udsendelsen.

Det af Dem anførte om, at nærværende sag og Rigspolitiets holdning giver Dem grundlag til over for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol at oplyse, at Danmark udsætter Deres klient for et pres, der kan sidestilles med den tvang, som FN har nedlagt veto imod, og at der i et antal sager er givet fri proces til kosovo-romaers sagsanlæg mod Flygtningenævnet til ophævelse af afgørelser, hvorved Flygtningenævnet har antaget, at romaer ikke var i asylrelevant fare, kan ikke begrunde meddelelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret til Deres klient, jf. det ovenfor anførte om betingelser for meddelelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret.

..."

Sagsøgeren ansøgte efterfølgende ministeriet om genoptagelse af denne sag, i hvilken anledning ministeriet meddelte, at ministeriet samme dag havde videresendt ansøgningen til Udlændingestyrelsen, således at styrelsen i første instans kunne tage stilling til, om sagsøgeren nu kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4.

Ved ministeriets afgørelse af 31. oktober 2006 besluttede ministeriet blandt andet at stadfæste en ny afgørelse af 18. juli 2006 fra Udlændingesservice om afslag på at meddele sagsøgeren opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, som udsendelseshindret. Af afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

”...

Sagens afgørelse

Ministeriet finder ikke grundlag for at ændre afgørelsen fra Udlændingesservice af 18. juli 2006.

Det påhviler herefter fortsat Deres klient at udrejse af Danmark straks, jf. udlændingelovens § 33, stk. 3, 2. pkt., jf. stk. 2, 2. pkt.

...

Ved brev af 23. november 2005 til ministeriet - videresendt til Udlændingestyrelsen den 15. december 2005 – ansøgte De på vegne af Deres klient om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, som udsendelseshindret.

...

Rigspolitiet, Udlændingeafdelingen, fremsendte den 26. januar 2006 en udtalelse til Udlændingestyrelsen. Af udtalelsen fremgår, at Deres klient ikke ønsker at medvirke til udsendelse til Kosovo. Det fremgår endvidere, at Rigspolitiet ikke kan oplyse nærmere om tidsperspektivet for udsendelse af Deres klient, idet udsendelsen beror på, UNMIK på et tidspunkt accepterer tvangsmæssig udsendelse, eller at Deres klient medvirker til udsendelse. Rigspolitiets udtalelse af 26. januar 2006 var bl.a. vedlagt Rigspolitiets udtalelse af 27. juli 2004 samt politirapporter af 30. september 2004, 11. oktober 2004, 8. december 2004, 10. december 2004, 13. januar 2006 og 23. januar 2006 fra Rigspolitiet, Udlændingeafdelingen.

...

Begrundelse vedrørende udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at ændre afgørelsen af 18. juli 2006.

Ministeriet har ved afgørelsen lagt til grund, at Deres klient indgav ansøgning om asyl i Danmark efter den 3. juli 1998 og før den 1. juli 2002. Deres klients ansøgning om opholdstilladelse som udsendelseshindret skal derfor vurderes efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 711.

Ministeriet har ved afgørelsen lagt til grund, at Deres klient ikke har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder.

Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på oplysningerne om, at det fremgår af politirapporter af 30. september 2004, 10. december 2004 og 17. januar 2006, at Deres klient ikke ønsker at medvirke til frivillig udsendelse, idet han med henvisning til sit asylmotiv ønsker at forblive i Danmark.

Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af Rigspolitiets udtalelse af 26. januar 2006, at politiet fortsat anser det for muligt at gennemføre udsendelsen, såfremt UNMIK på et tidspunkt accepterer at modtage tvangsendte etniske romaer.

Det forhold, at UNMIK måtte afvise tvangsmæssig udsendelse af Deres klient kan ikke føre til et andet resultat.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at det forhold, at Deres klient ikke måtte kunne udsendes tvangsmæssigt, ikke fritager Deres klient fra pligten til at udrejse frivilligt, jf. udlændingelovens § 30, og at det er muligt for etniske romaer at udrejse frivilligt til Kosovo-provinsen. Udsendelse af Deres klient er således ikke udsigtsløs.

Det af Dem anførte om, at Deres klient ved udsendelse til Kosovo vil risikere asyl-relevant forfølgelse, og udsendelse af Deres klient derfor vil stride imod Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 3 og FN's Flygtningekonventions artikel 33, kan ikke føre til et andet resultat. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at der i forbindelse med Deres klients asylsags behandling – senest ved Flygtningenævnets afgørelse af 22. september 2006 – blev taget stilling til de førnævnte argumenter.

Det af Dem fremførte om, at opretholdelsen af motivationsfremmende foranstaltninger strider mod princippet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 5, stk. 1, litra f, jf. Østre Landsrets dom UfR 2005.141 Ø, kan ikke føre til en ændret vurdering af Deres klients sag.

Ministeriet skal i den forbindelse bemærke, at Deres klient ikke efter det oplyste har været frihedsberøvet på baggrund af Deres klients manglende medvirken til udsendelse.

Endelig kan det forhold, at De ikke er bekendt med vellykkede eksempler på tilbagemødet for romaer til Kosovo, ikke føre til en ændret vurdering.
..."

Lægeundersøgelse (påstand 5)

Den 22. januar 2003 blev der i Pristina, Kosovo, mellem repræsentanter fra ministeriet, Udlændingestyrelsen og Rigspolitiet og repræsentanter fra FN i Kosovo, United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK) afholdt et møde.

I forlængelse af mødet skrev departementschef **Person 3** den 7. marts 2003 følgende til **Person 4**, Director, Office of Returns and Communities, UNMIK:

”...

Once more thank you very much indeed for a constructive meeting in Kosovo on 22 January 2003.

During the meeting we agreed to provide UNMIK with extended information especially concerning the mental status of Kosovars who are non-voluntarily sent back to Kosovo in order to support UNMIK in its effort to solve its very burdensome task. This information will be available to UNMIK offering the Kosovars in question a voluntary medical status report prior to the return to Kosovo. UNMIK has agreed to attach great importance to whether the person may have denied this offer.

As I mentioned in my letter of 24 January 2003, I would provide you with more detailed information about the Scheme as soon as possible. The Danish authorities have now established the new scheme. I enclose a memorandum describing the new scheme concerning Kosovars returning to Kosovo.

The Danish Government is strongly concerned about the matter and I kindly request UNMIK to make its remarks, if any, to the new scheme before the end of next week.

I avail myself of this opportunity to renew to you the assurances of my highest consideration.”

Dette brev blev af **Person 4** den 15. marts 2003 besvaret således:

”Dear Mr. **Person 3**

Thank you for your letter dated 7 March regarding the Danish authorities’ agreements for voluntary medical examinations of persons facing forced repatriation to Kosovo.

We appreciate your offer of an opportunity to comment on the documents relating to the voluntary medical examination process. As we believe this matter to be within the competence of the Danish authorities, we have no comments on the scheme as set forth in those documents. We are grateful for your efforts to ensure an enhanced flow of reliable medical information relating to persons subject to forced repatriation, and we will endeavour to review whatever information is forwarded to us in connection with forced repatriations.

Your willingness to work with UNMIK to address our mutual concerns regarding the forced repatriation process are much appreciated. We look forward to our continuing cooperation on these important matters.

...”

Ved brev af 21. august 2003 tilbød ministeriet sagsøgeren en frivillig helbredsundersøgelse. Af brevet fremgår blandt andet følgende:

”De har fået afslag på opholdstilladelse i Danmark og skal derfor udrejse. Udrejser De ikke frivilligt, kan De udsendes tvangsmæssigt af politiet.

Alle kosovarer, som ikke har ret til at opholde sig i Danmark og derfor skal udrejse, men som ikke vil udrejse frivilligt, tilbydes en helbredsundersøgelse, der foretages af en læge. Undersøgelsen er frivillig. Lægens vælges af Den Almindelige Danske Lægeforening på baggrund af de oplysninger, som Dansk Røde Kors har om den enkelte kosovars helbredstilstand. Lægen får herefter alle de helbredsmæssige oplysninger, som udlændingemyndighederne og Rigspolitiet har om den enkelte kosovar.

... UNMIK vil også blive oplyst om, hvis man ikke ønsker at deltage i en helbredsundersøgelse.

Ved brev af 7. marts 2003 modtog De tilbud om en sådan helbredsundersøgelse, men De tog ikke imod tilbuddet. De får nu igen mulighed for at tage imod tilbuddet om en helbredsundersøgelse.

Hvis De gerne vil have en helbredsundersøgelse, skal De underskrive det vedlagte **bilag 1** – samtykkeerklæringen – og sende samtykkeerklæringen til Dansk Røde Kors Asylafdeling, Dag Hammarskjölds Alle 28, P.O. Boks 810, 2100 København Ø, telefax nr.: 35 43 24 44.

...

Hvis De ikke vil have en lægeundersøgelse, skal De underskrive det vedlagte **bilag 2** - erklæring om at De ikke vil have en helbredsundersøgelse – og sende det til Integrationsministeriet, Holbergsgade 6, 1057 København K, telefaxnummer 33 92 45 54.

Hvis De ikke **inden 10 dage** underskriver og sender samtykkeerklæringen til Dansk Røde Kors Asylafdeling *eller* erklæringen om, at De ikke ønsker en helbredsundersøgelse, til Integrationsministeriet, vil Integrationsministeriet lægge til grund, at De ikke ønsker en frivillig helbredsundersøgelse, og UNMIK vil blive informeret om, at De ikke ønsker en helbredsundersøgelse, når Rigspolitiet underretter UNMIK om den tvangsmæssige udsendelse til Kosovo. Det er derfor vigtigt, at De svarer inden 10 dage, fra De har modtaget dette brev.

...”

Kopi af tilbudet blev samtidig sendt til sagsøgerens advokat.

Sagsøgeren returnerede ingen af de medsendte bilag, og den 16. september 2003 skrev ministeriet blandt andet følgende til sagsøgerens advokat:

”De har ved enslydende breve af 22. august 2003, 25. august 2003, 26. august 2003, 27. august 2003, 29. august 2003 og 4. september 2003 rettet henvendelse til Integrationsministeriet i en række udlændingesager vedrørende ordningen for kosovarer om muligheden for at modtage i en frivillig helbredsundersøgelse.

De har bl.a. anført, at De allerede har oplyst overfor udlændingemyndighederne, at Deres klienter vil tage imod tilbudet om en helbredsundersøgelse, at der ikke er hjemmel til blankettvang, og at der ikke er hjemmel til at oplyse overfor UNMIK, at en udlænding ikke har ønsket at medvirke i en helbredsundersøgelse.

Deres breve giver Integrationsministeriet anledning til følgende bemærkninger:

Det fremgår af samtykkeerklæringen, som kosovarer, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, har fået tilsendt i forbindelse med tilbuddet om en frivillig helbredsundersøgelse – og som De har modtaget i kopi i hver enkelt sag – at den pågældende skal give samtykke til følgende fire forhold, før helbredsundersøgelsen iværksættes:

- 1) at deltage i en helbredsundersøgelse,
- 2) at lægen i den forbindelse får alle helbredsmæssige oplysninger om den pågældende som udlændingemyndighederne (Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriet og Flygtningenævnet) Dansk Røde Kors og Rigspolitiet er i besiddelse af,
- 3) at Dansk Røde Kors sender en kopi af samtykkeerklæringen samt af rekvisitionen til helbredsundersøgelsen til udlændingemyndighederne og Rigspolitiet, og
- 4) at lægeerklæringen efter helbredsundersøgelsen videregives af lægen til Rigspolitiet, som sørger for, at lægeerklæringen oversættes til engelsk og herefter videregives til UNMIK.

Integrationsministeriet kan oplyse, at det står den pågældende frit for selv at udfærdige en samtykkeerklæring. Hvis en anden samtykkeerklæring anvendes, er det dog en betingelse, at der gives samtykke til hvert enkelt af de ovennævnte fire forhold.

Integrationsministeriet kan endvidere på ny henvise til sit brev af 26. marts 2003 til Dem, hvoraf det fremgår, at formålet med en helbredsundersøgelse er at informere UNMIK, og at det derfor er en betingelse for gennemførelse af helbredsundersøgelsen, at der gives samtykke til videregivelse af oplysningerne til UNMIK inden iværksættelse af helbredsundersøgelsen. Det fremgår endvidere, at underskrives samtykkeerklæringen ikke, vil UNMIK blive orienteret herom i forbindelse med udsendelse af den pågældende.

Dette er indeholdt i den ordning, som Integrationsministeriet og UNMIK blev enige om i forbindelse med mødet den 22. januar 2003.

...”

Yderligere skrev ministeriet den 4. februar 2004 blandt andet følgende til sagsøgerens advokat:

”De har anmodet om at få oplyst, hvorfor Deres klienter ikke er blevet tilbudt en frivillig helbredsundersøgelse, og at De vil fremsende en underskreven samtykkeerklæring fra Deres klienter.

De har også, under henvisning til forvaltningslovens § 8 og tidligere meddelelse, anført, at De accepterer den tilbudte lægeundersøgelse på de anførte vilkår. De har endvidere anmodet om, at lægeundersøgelse iværksættes omgående, og at de urigtige oplysninger til UNMIK om, at der er givet afslag på tilbud om lægeundersøgelse, opdateres. Endelig har De oplyst, at De fortsat bestrider retsmæssigheden.

...

Ministeriet skal bemærke følgende for så vidt angår Deres ovennævnte klienter:

...

Sagsøger (Udlændinge nr. 1)

Ministeriet har ved brev af 21. august 2003 sendt tilbudet om en frivillig helbredsundersøgelse til Sagsøger. Sagsøger fik i den forbindelse en frist på 10 dage til at underskrive og sende samtykkeerklæringen til Dansk Røde Kors Asylafdeling.

Ministeriet har ikke modtaget oplysninger fra Dansk Røde Kors Asylafdeling om, at Sagsøger skulle have indsendt en underskrevet samtykkeerklæring, hvorved han accepterer helbredsundersøgelsen på de ved brev af 21. august 2003 anførte betingelser.

Ministeriet lægger derfor til grund, at Sagsøger ikke ønsker at medvirke til en frivillig helbredsundersøgelse.

For så vidt angår det af Dem anførte om, at De vil fremsende en underskrevet samtykkeerklæring fra Sagsøger skal ministeriet bemærke, at fremsendelse af en underskrevet samtykkeerklæring ikke vil bevirke, at en frivillig helbredsundersøgelse iværksættes. Ministeriet har herved lagt vægt på, at fristen til at give samtykke til den frivillige helbredsundersøgelse er overskredet.

Ministeriet har i dag videresendt Deres anmodning om genoptagelse af asylsagen til Flygtningenævnet til eventuelt videre foranstaltning.

..."

Af et af ministeriet den 29. oktober 2004 udfærdiget "Notat om proceduren vedrørende frivillige helbredsundersøgelser af kosovarer", som tillige foreligger i en opdateret udgave af 18. marts 2005, fremgår blandt andet følgende:

"Om proceduren vedrørende frivillige helbredsundersøgelser af kosovarer

Den 22. januar 2003 holdt en delegation med repræsentanter fra Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Udlændingestyrelsen og Rigspolitiet møde med FN's Flygtningehøjkommissariat – UNHCR – og FN's overgangsadministration i Kosovo – UNMIK – i Pristina, Kosovo.

På mødet blev det fra dansk side tilkendegivet, at man var indstillet på – i forhold til den fastlagte procedure fra juli 2002 for underretning af UNMIK ved tvangsmæssige udsendelser til Kosovoprovincen i Serbien og Montenegro – at videregive supplerende oplysninger om de personer, der skal tvangsmæssigt udsendes til Kosovo, til brug for UNMIK's behandling af sagerne. De danske myndigheder tilkendegav endvidere, at man var indstillet på at etablere en ordning, hvorefter udlændige, der skal tvangsmæssigt udsendes til Kosovo, tilbydes en frivillig lægeundersøgelse, således at resultatet af undersøgelsen efter oversættelse til engelsk kan videregives af Rigspolitiet til UNMIK i forbindelse med notifikation af udsendelsen. Den 7. marts 2003 ori-

enterede ministeriet UNMIK om den etablerede ordning med tilbud om frivillig helbredsundersøgelse til udlændinge, der skal tvangsmæssigt udsendes til Kosovo, med henblik på at sikre UNMIK valide helbredsoplysninger om de pågældende kosovarer. Den 15. marts 2003 erklærede UNMIK sig tilfreds med den etablerede ordning.

Tilbud om frivillig helbredsundersøgelse gives således til kosovarer, som ikke har ret til at opholde sig i Danmark, og som derfor skal udrejse, men som ikke vil udrejse frivilligt. Proceduren vedrørende frivillige helbredsundersøgelser af kosovarer er derfor en del af det praktiske arbejde i forbindelse med en tvangsmæssig udsendelse til Kosovoprovincen i Serbien og Montenegro, og formålet hermed er som nævnt at give UNMIK valide helbredsmæssige oplysninger om de pågældende kosovarer.

...

Et tilbud om en frivillig helbredsundersøgelse fremsendes såvel med almindelig post som anbefalet og på både dansk, albansk og serbokroatisk direkte til den pågældende kosovar med genpart til den pågældendes advokat, såfremt ministeriet er bekendt med, at den pågældende er repræsenteret af en advokat.

Der er fastsat en svarfrist på 10 dage fra modtagelsen af tilbud om en frivillig helbredsundersøgelse. Vedlagt tilbudet er en samtykkeerklæring og en erklæring om, at man ikke ønsker en helbredsundersøgelse. Det fremgår af tilbudet, at såfremt man ikke svarer på tilbudet inden for fristen, vil ministeriet lægge til grund, at man ikke ønsker en frivillig helbredsundersøgelse, og UNMIK vil blive informeret herom, når Rigspolitiet underretter UNMIK om den tvangsmæssige udsendelse til Kosovo.

..."

Af et af ministeriet den 25. november 2005 udfærdiget notat om "Tvangsmæssig udsendelse af afviste asylansøgere til Kosovoprovincen i Serbien og Montenegro" fremgår blandt andet følgende:

..."

En meget stor del af personerne fra Kosovoprovincen søger tillige om humanitær opholdstilladelse. Der gælder den samme praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse til personer fra Kosovoprovincen i Serbien og Montenegro som til personer fra andre dele af verden. Efter Integrationsministeriets praksis kan der bl.a. meddeles humanitær opholdstilladelse til personer, der lider af fysiske eller psykiske sygdomme af meget alvorlig karakter, f.eks. livstruende sygdomme og uhelbredelige sindssygdomme. Den omstændighed, at en person lider af PTSD – Post Traumatisk Stress Syndrom – er efter Integrationsministeriets praksis ikke i sig selv tilstrækkeligt til at kunne begrunde humanitær opholdstilladelse. Hvis en person lider af sygdom af meget alvorlig karakter og har mulighed for at modtage den fornødne lægehjælp i sit hjemland, kan der dog normalt ikke gives humanitær opholdstilladelse.

Inden for de sidste tre år har 160 personer fra Kosovoprovincen fået humanitær opholdstilladelse i Danmark. Således har 18 personer fra Kosovoprovincen fået humanitær opholdstilladelse i 2003, 115 personer i 2004 og pr. 5. november 2005 har 27 personer fra Kosovoprovincen fået humanitær opholdstilladelse i Danmark siden 2005.

...

2. UNHCR's retningslinier

Siden afslutningen af konflikten i Kosovo i 1999 og indsættelsen af UNMIK, FN's overgangsadministration i Kosovo, har FN's Flygtningehøjkommissariat, UNHCR, cirka en gang om året udsendt retningslinjer med anbefalinger om tilbagesendelse af personer til Kosovoprovinsen i Serbien og Montenegro.

Det fremgår bl.a. af UNHCR's senest udsendte retningslinjer – UNHCR Position on the Continued International Protection Needs of Individuals from Kosovo (March 2005) – at UNHCR finder, at bl.a. etniske romaer kun bør sendes tilbage til Kosovo på frivillig basis på grund af sikkerhedssituationen.

...
UNHCR's retningslinjer indgår som den del af baggrundsmaterialet i de danske udlændingemyndigheders bedømmelse af, om en person fra Kosovoprovinsen i Serbien og Montenegro ud fra en konkret og individuel vurdering kan meddeles opholdstilladelse i Danmark. I forbindelse med Integrationsministeriets bedømmelse af en ansøgning om humanitær opholdstilladelse vil UNHCR's retningslinjer således indgå i bedømmelsen, hvis ansøgeren eksempelvis lider af en meget alvorlig fysisk eller psykisk sygdom, der efter Integrationsministeriets praksis kan begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

UNMIK har baseret sin politik for tilbagetagelse af personer til Kosovoprovinsen på UNHCR's retningslinjer. På denne baggrund afviser UNMIK helt generelt at tilbagetage personer, der ifølge de oplysninger, som UNMIK modtager, lider af sygdommen PTSD, og hvor personen har et behandlingsbehov, uden en nærmere vurdering af karakteren/alvorligheden.

Integrationsministeriet er enig med UNMIK i, at personer fra Kosovoprovinsen, der lider af alvorlig psykisk sygdom, ikke skal hjemsendes. Uenigheden består i opfattelsen af, hvem der skal vurdere dette. Det er Integrationsministeriets opfattelse, at det tilkommer de danske udlændingemyndigheder – og ikke UNMIK – at foretage vurderingen af, hvem der efter de danske regler og praksis på området opfylder betingelserne for opholdstilladelse i Danmark.

...
Ordnningen med tilbud om frivillige helbredsundersøgelser til visse personer fra Kosovoprovinsen er siden ultimo november 2003 blevet administreret således, at kun personer fra de etniske grupper, som det har været muligt at udsende tvangsmæssigt, har fået tilbudt en frivillig helbredsundersøgelse. Baggrunden herfor, er at UNMIK med henvisning til UNHCR's retningslinjer helt generelt afviser at tilbagetage personer fra visse etniske minoriteter – herunder etniske romaer – hvis disse skal udsendes tvangsmæssigt, uanset de på baggrund af en individuel og konkret vurdering er blevet meddelt afslag på asyl i Danmark. Siden november 2003 er der således ikke sendt tilbud om helbredsundersøgelse til eksempelvis etniske romaer, da UNMIK som nævnt generelt afviser at modtage disse. Det vil således være formålsløst at tilbyde de pågældende en frivillig helbredsundersøgelse med henblik på at oplyse UNMIK om de pågældendes helbreds mæssige tilstand i forbindelse med en tvangsmæssig udsendelse, da der ikke vil finde en tvangsmæssig udsendelse sted inden for en overskuelig fremtid.

...
På denne baggrund er Integrationsministeriet ophørt med at tilbyde frivillige helbredsundersøgelser til personer fra Kosovoprovinsen. I de sager hvor de pågældende allerede har accepteret et tilbud om at deltage i en frivillig helbredsundersøgelse, vil denne blive gennemført, medmindre forudsætningerne for gennemførelsen bortfald-

er, eksempelvis hvis den pågældende forlader Danmark, eller det viser sig, at den pågældende kan udsendes til et andet land/område end Kosovo.
...”

Opsættende virkning (påstand 6)

Under forberedelsen af denne sag fremsatte sagsøgeren begæring om, at sagsanlægget (mod dengang Udlændingestyrelsen og Rigspolitiet) skulle tillægges opsættende virkning over for det udrejsepålæg, som er meddelt sagsøgeren. Landsretten afsagde den 29. marts 2005 kendelse, hvorefter begæringen herom ikke blev taget til følge.

Notatpligt (påstand 7 og 8)

I anledning af en klage til Justitsministeriet udfærdigede vicerigspolitichef **Person 5** en notits af 1. oktober 2003 med følgende indhold:

”Den 22. januar 2003 indgik jeg som repræsentant for Rigspolitiet i en dansk delegation, der i Pristina, Kosovo, holdt møde med repræsentanter for UNMIK og UNHCR. Den danske delegation bestod endvidere af embedsmænd fra Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet. Leder af delegationen var Integrationsministeriets departementschef **Person 3**.

Forud for delegationsbesøget var gået en omfattende brevveksling mellem Integrationsministeriet og UNMIK. Kopi af denne brevveksling vedlægges.

Formålet med delegationsbesøget var at få afklaret udsendelsessituationen i forhold til afviste asylansøgere fra Kosovoprovincen i Forbundsrepublikken Jugoslavien (nu Serbien og Montenegro), der efter endeligt afslag på ansøgninger om opholdstilladelse i Danmark i henhold til udlændingemyndighedernes afgørelser – om nødvendigt tvangsmæssigt – kan udsendes til Kosovoprovincen, således at sådanne tvangsmæssige udsendelser, der de facto havde været sat i bero siden ultimo august 2002, kunne genoptages.

Planlægningen af delegationsbesøget blev varetaget af Integrationsministeriet. Rigspolitiet udarbejdede ikke skriftligt materiale specielt til brug for delegationsbesøget i Kosovo.

Mødet mellem den danske delegation og repræsentanterne for UNMIK og UNHCR varede ca. 1½ time.

Rigspolitiet modtog ikke under mødet sådanne oplysninger af faktisk karakter til brug for Rigspolitiets behandling af konkrete udsendelsessager, at der var grundlag for at udarbejde notater herom i henhold til offentlighedslovens § 6.

Hovedemnet for mødet blev spørgsmålet om etableringen af en særlig ordning med frivillige, uvildige helbredsundersøgelser af kosovarere, som skal udsendes tvangs-

mæssigt til Kosovo, med henblik på at informere UNMIK. Konklusionerne fra mødet vedrørende dette spørgsmål fremgår af vedlagte kopi af Integrationsministeriets skrivelse af 24. januar 2003 til UNMIK. Til orientering vedlægges endvidere kopi af Integrationsministeriets skrivelse af 7. marts 2003 til UNMIK om bl.a. den særlige helbredsundersøgelse og af UNMIK's skrivelse af 15. marts 2003.

Jeg har ikke gemt mine håndskrevne optegnelser fra mødet, idet Rigspolitiet som nævnt ikke under mødet modtog faktuelle oplysninger til brug for Rigspolitiets behandling af konkrete udsendelsessager.
..."

Efterfølgende traf Justitsministeriet den 22. december 2003 en afgørelse med blandt andet følgende indhold:

"Justitsministeriet skal herved vende tilbage til sagen, hvor De ved brev af 24. marts 2003 under henvisning til **Udlændinge nr. 2** **Person 1** klagede til Justitsministeriet over en afgørelse, som Rigspolitichefen traf den 3. februar 2003.

...

Justitsministeriet anmodede ved brev af 1. april 2003 Rigspolitichefen om en udtalelse samt sagens akter og modtog den 16. april 2003 en udtalelse fra Rigspolitichefen samt akterne vedrørende **Person 1**. Rigspolitichefen anførte i sin udtalelse, at der ikke foreligger yderligere materiale vedrørende mødet med UNMIK i Kosovo.

...

Justitsministeriet anmodede på denne baggrund ved brev af 26. august 2003 Rigspolitichefen om en fornyet udtalelse, og ved brev af 1. oktober 2003 modtog Justitsministeriet en fornyet udtalelse fra Rigspolitichefen. Udtalelsen var vedlagt en notits af 1. oktober 2003 med bilag udarbejdet af vicerigspolitichef **Person 5**, hvoraf bl.a. fremgår, at vicerigspolitichef **Person 5** deltog i mødet med UNMIK den 22. januar 2003 som repræsentant for Rigspolitichefen. Det fremgår endvidere, at der fra dansk side deltog embedsmænd fra Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet, og at Integrationsministeriets departementschef **Person 3** var leder af den danske delegation.

...

Justitsministeriet har forstået Deres anmodning om aktindsigt som en anmodning om aktindsigt i de optegnelser, som vicerigspolitichef **Person 5** foretog under mødet med UNMIK den 22. januar 2003 i Kosovo.

Efter en gennemgang af sagen finder Justitsministeriet ikke grundlag for at tilside-sætte Rigspolitichefens afgørelse af 3. februar 2003.

Justitsministeriet er således enig i, at vicerigspolitichef **Person 5's** optegnelser fra mødet med UNMIK ikke er omfattet af adgangen til aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 7, stk. 1, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til eget brug.

Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet ikke finder anledning til at kritisere, at vicerigspolitichef **Person 5** ikke gemte de pågældende optegnelser, idet det, som sagen foreligger oplyst for Justitsministeriet, må lægges til grund, at hovedemnet for mødet var etablering af en ordning med at tilbyde frivillige, uvildige helbredsundersøgelser til kosovarer, jf. herved offentlighedslovens § 6, hvorefter

notatpligten og dermed også pligten til at opbevare notater gælder i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed. Der henvises i denne forbindelse til såvel vicerigspolitichefens notits af 1. oktober 2003 som til den til Dem i kopi fremsendte brevveksling mellem Integrationsministeriet og UNMIK.
..."

Forklaring

Sagsøger har forklaret, at han mødes med politiet 2 gange om ugen. Han har altid tolk med og kender mødedatoerne på forhånd. Han får hele tiden at vide af politiet, at han skal forlade Danmark. Han vil gerne hjem, hvis politiet vil garantere for hans sikkerhed, men det vil de ikke. Han er roma og har ingen familie tilbage i Kosovo. Hans far blev henrettet efter, at han havde været fængslet i 3 år af albanerne, og han har heller ingen mor. Han er bange for det, som er sket, og ved, at han er på UCK's sorte liste. De har opsøgt hans tidligere hjem og vil slå ham ihjel. Han har været i Sandholmløjren i 4 år og har det ikke godt. Han vågner om natten og får ondt i hovedet og i maven. Han ved ikke, hvad der skal ske, og han får det dårligere og dårligere på grund af presset. Han har været hos psykiater og får medicin. Han har mange gange sagt til politiet, at han vil vende hjem, hvis han får garanti for sin sikkerhed. Politiet har sagt, at de arbejder på at sende ham hjem, men de kan ikke give ham nogen garanti. De venter vist på en afgørelse fra myndighederne.

Parternes anbringender

Sagsøgeren har procederet sagen i det væsentligste i overensstemmelse med sine anbringender anført i påstandsdokument af 2. februar 2007, hvoraf fremgår blandt andet:

"...

Det gøres gældende

- at der foreligger et alvorligt handicap med risiko for forværrelse ved udsendelse.
- at sagsøgte 3 ved sit afslag på, at inddrage forholdene i hjemlandet har foretaget en uhjemlet begrænsning af sit skøn og handlet direkte i strid med forarbejderne fra 1985.
- at de sagsøgte ved ikke, at inddrage forholdene i hjemlandet har foretaget en uhjemlet begrænsning af sit skøn og handlet i direkte strid med reglerne om refoulement.
- at de generelt meget vanskelige forhold for romaer i Kosovo er en faktor, der bør inddrages i vurderingen af, om der foreligger en alvorlig lidelse i vurderingen af, om der foreligger risiko for forværring, og i vurderingen af, om der foreligger refoulement.
- at Danmark den 22. januar 2003 og tidligere har forpligtet sig overfor FN til, ikke at anvende tvang ved udsendelse af romaer fra Kosovo til Kosovo.

- at Danmark, jf. FN Resolution 1244, jf. kapitel 7 i FN Charteret, jf. Charterets artikel 25, har pligt til at følge FNs instrukser og standpunkter vedrørende Kosovo i hvilken operation Danmark er og var en aktiv deltager.
- at det vil stride klart imod FNs standpunkter, instruktioner om udsendelse af romaer i risiko for refolement, og i klar strid med FNs trusselsvurdering om sagsøgeren udsendes til Kosovo.
- at pligten til at opholde sig i Sandholmløjren, pligten til at melde sig 2 gange ugentligt, ikke kan sagligt begrundes overhovedet. Der er klart tale om *tvang*, hvilket særligt følger af politirapport af 15. oktober 2004, hvoraf fremgår at medvirken til udrejse vil medføre ophør af meldepligt og indstilling til Udlændingestyrelsen om udbetaling af kontante ydelser.
- at inddragelsen af kontante ydelser ej heller har et sagligt formål i forhold til løftet til FN af 22. januar 2003 og tidligere.
- at både foranstaltningerne efter udlændingelovens § 34 og § 42a ikke kan opfattes på anden måde, end som *tvang*, og at denne tvang strider mod FNs instrukser og mod de aftaler, der er indgået den 22. januar 2003 og tidligere med FN.
- at sagsøgte har accepteret, at romaer fra Kosovo ikke for tiden kan udsendes,
- at sagsøgte har accepteret, at kosovarer med PTSD af UNMIK anses for en kronisk alvorlig sygdom uden mulighed for behandling i Kosovo,
- at der pga. Danmarks accept af UNMIKs krav om at romaer ikke udsendes, overfor UNMIK har givet afkald på tvangseksekution. Noget hensyn til gennemførelse af udvisningsbeslutningen foreligger således ikke,
- at betingelserne for opsættende virkning foreligger,
- at Danmark i den CCPR sag mod Flygtningenævnet, som blev afgjort den 9. december 2004 accepterede opsættende virkning og at en forskellig holdning i nærværende sag vil være usaglig forskelsbehandling,
- at sagsøgte forsægtligt har forsøgt og fortsat forsøger at sløre for parter og for offentligheden, hvad der passerede under mødet i Pristina den 22. januar 2003.
- at sagsøgte ifølge de forvaltningsretlige regler, herunder om offentlighed, partshøring og begrundelse, er forpligtet til at åbenbare, hvad der passerede under mødet.
- at være i strid med god forvaltningsskik, at den danske delegation har anmodet FN om, ikke at udarbejde skriftligt referat og pålagt sig selv og delegationens medlemmer, ikke at udarbejde skriftlige referater.
- at sagsøgtets sløringsmanøvre er så klar, at det ikke længere kan antages at en skriftlig redegørelse vil være en mere hensigtsmæssig måde at få oplysning om det på mødet den 22. januar 2003 passerede, end vidneforklaringer.
- at både det af FN givne mundtlige referat samt sagsøgtets sløringsmanøvre dokumenterer, at der på mødet er udvekslede vitale oplysninger af betydning for sagsøgerens retsstilling.
- at betingelserne er opfyldt for såvel processuel skadevirkning, hvis sagsøgte ikke følger de ovenfor anførte opfordringer.
- at betingelserne for pligt til udfærdigelse af notater er til stede.

Ad tvangsflytning:

- Efter lovens tekst er afgørelsen om flytning fakultativ, og intet i loven anviser at flytning kan anvendes som strafbestemmelse.
- Straf og andre indgreb i frihed og ejendom kræver direkte lovhjemmel, og forarbejderne til loven giver ikke straffehjemmel.

- Det gøres gældende, at den arbejdsgruppe, der har udtalt sig ifølge forarbejderne, ikke kendte til aftalen, som de sagsøgte og Integrationsministeriet den 22. januar 2003 indgik med FN i Pristina, Kosovo.
- Det gøres gældende, at aftalen med FN betyder, at sagsøgeren ikke kan anses i "reel" udsendelsesposition og det noteres, at de sagsøgte accepterer den kendsgerning, at udsendelse på grund af aftalen med FN ikke kan ske.
- Der var såvel grundlag for Rigspolitiet om, ikke at indstille til tvangsflytning, som grundlag for Udlændingestyrelsen til, ikke at beslutte tvangsflytning i den indgåede aftale med FN.
- Tvangsflytning er en straf, der dels strider mod aftalen med FN om, ikke at anvende tvang, dels er et sådant indgreb i frihed og ejendom, som kræver udtrykkelig og direkte lovhjemmel.
- Det er at forfølge et ulovligt formål, når der bruges tvangsforanstaltninger overfor sagsøgeren, for at få denne til at rejse "frivilligt".

Ad madkasseordning:

- Der foreligger i aftalen med FN af 22. januar 2003 særlige grunde til, ikke at inddrage sagsøgeren kontante ydelser.
- Der eksisterer efter Danmarks aftale med FN af 22. januar 2003 ingen forpligtelse for sagsøgeren til, for tiden at rejse til Kosovo.
- Det er at forfølge et ulovligt formål, at pålægge straffesanktioner for at få sagsøgeren til at udrejse "frivilligt".
- Aftalen af 22. januar 2003 er kendt af såvel de sagsøgte, som Integrationsministeriet, allerede fordi de er parter i aftalen. Der har således foreligget tilstrækkelige oplysninger om aftalens indhold på tidspunktet for tvangsforanstaltningernes beslutning.
- Sagsøgeren er ikke alene frataget sundhedsmæssig behandling udover akut behandling, til trods for behandlingsnødvendigheden af hans traumatisering. Han er endvidere frataget retten til lovligt at skaffe sig indkomst og enhver offentlig støtte. Han har således bogstavelig talt ingen likviditet. Af denne grund er han afskåret fra at købe sig supplerende sundhedsmæssig ydelse til dækning af sit behandlingsbehov, og han er afskåret fra at købe sig juridisk bistand til administrative klager og nærværende sagsanlæg. Inddragelsen af kontante ydelser sikrer således de sagsøgte, at sagsøgeren ikke har midler til at betale for retsskridt imod de sagsøgte. I praksis forekommer bevilling til fri proces meget sjældent.

Ad meldepligt:

- Der er ligeså stor mulighed for at sikre sagsøgerens tilstedeværelse i en hvilken som helst decentral flygtningelejr i Danmark, som i Sandholmlejren. Ikke mindst, når sagsøgerens eneste mulighed for at få mad, er at opsøge Sandholmlejrens kantine.
- Det gøres gældende, at sagsøgte forfølger et ulovligt formål ved bestemmelsen om meldepligt, og det gøres gældende, at der alene er tale om en uhjemlet straffesanktion, fordi sagsøgeren i overensstemmelse med aftale med FN, ikke medvirker til at udrejse "frivilligt".
- Det erkendes i svarskriftets side 6, at grunden til meldepligten var at sikre medvirken til udrejse, og altså ikke at sikre sagsøgerens tilstedeværelse.

- Der er dels tale om forfølgelse af ulovligt formål, og dels er der tale om tilsidesættelse af en aftale, indgået den 22. januar 2003 med begge de sagsøgte og Integrationsministeriet på den ene side og FN's administration i Kosovo på den anden side. ...”

Særligt for så vidt angår påstande om opsættende virkning har sagsøgeren henvist til Højesterets afgørelse truffet den 13. december 2006 i Højesterets sag 423/2006.

Sagsøgte har procederet sagen i det væsentligste i overensstemmelse med sine anbringender anført i påstandsdokument af 31. januar 2007, hvoraf fremgår blandt andet:

”Ad Udlændingestyrelsen

1. Udlændingestyrelsens afgørelse af 7. marts 2003.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., kan Udlændingestyrelsen bestemme, at en udlænding, som får sit underhold dækket af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, skal tage ophold efter styrelsens nærmere bestemmelse, uanset om den pågældende selv har tilstrækkelige midler til sit underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Der henvises til bestemmelsens forarbejder.

Det gøres gældende, at Udlændingestyrelsen ved sin afgørelse af 7. marts 2003 med rette vurderede, at der var det fornødne grundlag for at pålægge sagsøgeren at tage ophold i Center Sandholm.

Der var ikke grundlag for, at Udlændingestyrelsen skulle undlade at følge Rigspolitiets indstilling, da sagsøgeren ved udrejsekontrol foretaget af Politimesteren i Nykøbing Falster og Nakskov den 5. februar 2003 havde oplyst, at han ikke ønskede at udrejse frivilligt. Det følger af udlændingelovens ordning, at Rigspolitiet på den baggrund skulle foretage indstilling til Udlændingestyrelsen med henblik på iværksættelse af foranstaltninger rettet mod udlændinge i udsendelsesposition, som ikke ønsker at udrejse frivilligt.

Beslutning om indkvartering på Center Sandholm udgør en sådan foranstaltning, og der er derfor utvivlsomt hjemmel for det pålæg, som sagsøgeren blev meddelt ved Udlændingestyrelsens afgørelse af 7. marts 2003.

Det forhold, at UNMIK ikke accepterer tvangsmæssig udsendelse af visse befolkningsgrupper fra Kosovo-provinsen, kan ikke begrunde, at Udlændingestyrelsen ikke skal pålægge en udlænding at tage ophold i Center Sandholm, da udlændinge fra Kosovo til enhver tid kan udrejse frivilligt.

Det gøres gældende, at der ikke er tilvejebragt noget grundlag for at tilsidesætte Udlændingestyrelsens afgørelse af 7. marts 2003, da der ikke er godtgjort omstændigheder, hvorefter det af Udlændingestyrelsen udøvede skøn skulle være foretaget på et usagligt eller i øvrigt ulovligt grundlag, jf. hertil UfR 2006, side 2095 H.

2. Udlændingestyrelsens afgørelse af 19. marts 2004

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 10, nr. 2, skal Udlændingestyrelsen, medmindre særlige grunde taler derimod, bestemme, at en udlænding, som får sit underhold dækket af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, ikke skal have dækket sine udgifter til underhold, men alene skal modtage kost og logi i naturalier og nødvendige sundhedsydelser, hvis politiet drager omsorg for udlændingens udrejse, og udlændingen ikke medvirker hertil i overensstemmelse med sin forpligtelse efter udlændingelovens § 40, stk. 3.

Efter bestemmelsens forarbejder kan helbredsmæssige forhold begrunde, at ordningen med inddragelse af kontante ydelser ikke skal bringes i anvendelse, hvis der er tale om kostrelaterede sygdomme som diabetes eller hjertesygdomme, jf. Folketings-tidende 2002-03, tillæg A, side 3921-3924.

Fra bemærkningerne skal det tillige fremhæves, at såfremt der foreligger generelle hindringer for udsendelse, dvs. hindringer, der ikke relaterer sig til udlændingens egne forhold, og politiet ikke kan anvise en frivillig hjemrejserute, finder bestemmelsen ikke anvendelse.

Det forhold, at UNMIK ikke accepterer tvangsmæssig udsendelse af visse befolkningsgrupper fra Kosovo-provinsen, udgør ikke særlige omstændigheder, som kan begrunde, at Udlændingestyrelsen ikke skal træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 10, nr. 2, da udlændinge fra Kosovo som nævnt til enhver tid kan udrejse frivilligt.

Sagsøgeren tilkendegav den 23. februar 2004 overfor Rigspolitiet, at han ikke ønskede at medvirke til udsendelse. Udlændingestyrelsen skulle på den baggrund træffe afgørelse om, at sagsøgeren ikke skulle have udbetalt kontante ydelser, medmindre særlige grunde talte derimod.

I forbindelse med den administrative sagsbehandling fremkom der ikke oplysninger, der belyste, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, som kunne begrunde, at sagsøgeren skulle fritages for ordningen efter udlændingelovens § 42 a, stk. 10, nr. 2.

Det gøres herefter gældende, at Udlændingestyrelsen ved sin afgørelse af 19. marts 2004 med rette fandt, at sagsøgeren indtil videre ikke skulle have udbetalt kontante ydelser, og at der ikke er tilvejebragt noget grundlag for at anfægte afgørelsens gyldighed, jf. UfR 2006, side 2095 H.

Endvidere gøres det gældende, at der under denne retssag ikke er fremkommet oplysninger, som i øvrigt giver anledning til at anfægte Udlændingestyrelsens vurdering.

For så vidt angår påstandene vedrørende notatpligt henvises til nedenfor vedrørende Integrationsministeriet, pkt. 4 og 5.

Ad Rigspolitiet

Rigspolitiets afgørelse af 15. oktober 2004

Efter udlændingelovens 34, stk. 2, nr. 5, kan politiet, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling eller udrejsen bestemme, at en udlænding skal give møde hos politiet på nærmere

angivne tidspunkter, såfremt politiet drager omsorg for udlændingens udrejse og udlændingen ikke medvirker hertil, jf. udlændingelovens § 40, stk. 3.

Det fremgår af forarbejderne, at bestemmelsen i § 34, stk. 2, blev indført med henblik på, at der kunne gives politiet adgang til at pålægge en udlænding meldepligt, selvom betingelsen i § 34, stk. 1, om at fastsættelsen af meldepligt skal være nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse, ikke er opfyldt, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 3988.

Ved lov nr. 291 af 30. april 2003 blev bestemmelsen ændret med henblik på at præcisere, at den kan anvendes til at sikre en udlændings medvirken til udrejsen.

Det gøres gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Rigspolitiets afgørelse af 15. oktober 2004, hvorved det blev pålagt sagsøgeren at give møde hos politiet 2 gange ugentlig, da sagsøgeren udtrykkeligt havde tilkendegivet, at han ikke ønskede at medvirke til at skaffe rejsedokumenter m.v. med henblik på udsendelse, og da Rigspolitiet korrekt vurderede, at meldepligt ville være hensigtsmæssig med henblik på at sikre sagsøgerens medvirken til udrejsen.

Der er tale om en skønsmæssig beføjelse, som det efter udlændingeloven tilkommer politiet og i anden instans Integrationsministeriet at udøve, og der er ikke tilvejebragt omstændigheder, som giver grundlag for at antage, at Rigspolitiet skulle have overskredet rammerne for sin skønsbeføjelse.

På den baggrund gøres det gældende, at Rigspolitiets afgørelse af 15. oktober 2004 ikke kan tilsidesættes som ugyldig, jf. herved Højesterets domme i UfR 2000, side 1558 og UfR 2006, side 2095 H.

For så vidt angår påstandene vedrørende notatpligt henvises til det nedenfor vedrørende Integrationsministeriet, pkt. 4 og 5, anførte.

Ad Integrationsministeriet

1. Humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b ...

Til støtte for frifindelspåstanden gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Integrationsministeriets afgørelse af 24. januar 2003 og eventuelle senere afgørelser, der måtte blive inddraget under sagen.

Ministeriet har ved samtlige afgørelser lagt de foreliggende lægelige oplysninger til grund og foretaget et lovligt og sagligt juridisk skøn ved afvejningen af de foreliggende omstændigheder inden for rammerne af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, forarbejderne hertil og administrativ praksis.

Det gøres gældende, at ministeriets afgørelser er i overensstemmelse med den administrative praksis, som på baggrund af lovens ordlyd og forarbejder følges af ministeriet.

Det gøres på denne baggrund sammenfattende gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte det skøn, som ministeriet har udøvet ved sine afgørelser, hvorved det blev vurderet, at **Sagsøger** ikke opfyldte betingelsen for at opnå humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, jf. UfR 2006, side 2095 H.

2. Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4 ...

Til støtte for frifindelsespåstanden i forhold til den dagældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 4 (nu § 9 c, stk. 2) gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at tilside sætte ministeriets afgørelser af 25. maj og 15. december 2005.

Det følger af udlændingelovens § 30, stk. 1, at en udlænding, som ikke har ret til at opholde sig i Danmark har pligt til at udrejse, og efter § 30, stk. 2, drager politiet omsorg for udrejsen, hvis udlændingen ikke udrejser frivilligt.

Der kan efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, gives opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, hvis

- 1) udsendelse af udlændingen, jf. § 30, ikke har været mulig i mindst 18 måneder,
- 2) udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder og
- 3) udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.

De tre betingelser i § 9 c, stk. 2, udgør kumulative betingelser, og betingelsen om, at udlændingen skal medvirke ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, gælder således, uanset om udsendelse ikke er mulig af andre grunde end den pågældende udlænding manglende medvirken, jf. den nævnte vejledning af 13. juli 2000 om behandlingen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4 (nu § 9 c, stk. 2).

Ministeriet lagde ved sin afgørelse af 25. maj 2005 vægt på, at **Sagsøger** ikke havde medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder.

Ministeriet lagde vægt på, at det fremgik af politirapport af 5. februar 2003, at **Sagsøger** havde oplyst, at han ikke ønskede at udrejse frivilligt. Det fremgik endvidere af politirapporter af 23. februar 2004 og 13. juli 2004, at **Sagsøger** på ny havde oplyst, at han ikke ønskede at udrejse til Kosovo-provinsen i Serbien og Montenegro, og at han ikke ville underskrive en erklæring om medvirken til udsendelse af Danmark. Ministeriet lagde endvidere vægt på, at det fremgik af Rigspolitiets udtalelse af 27. juli 2004, at politiet fortsat anså det for muligt at gennemføre udsendelsen.

Det forhold, at FN i Kosovo havde afvist, at **Sagsøger** kunne tvangsudsendes, at Udenrigsministeriet havde meddelt Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at Danmark respekterede UNMIK's afvisning af tvangsudsendelse, og at Rigspolitiets antagelse af, at det fortsat var muligt at udsende **Sagsøger** efter advokat Boserups opfattelse på ingen måde kunne støttes i nogen melding fra UNMIK kunne ikke føre til en ændret vurdering i forhold til Udlændingestyrelsens afgørelse af 22. november 2004.

3. Tilbud om lægeundersøgelse ...

Ved skrivelse af 21. august 2003 tilbød Integrationsministeriet på ny **Sagsøger** en frivillig helbredsundersøgelse. I skrivelsen var blandt andet anført, at hvis **Sagsøger** gerne ville have helbredsundersøgelse, skulle han underskrive en samtykkeerklæring og sende samtykkeerklæringen til Dansk Røde Kors Asylafdeling.

Sagsøger reagerede ikke på denne skrivelse.

Ved skrivelse fra ultimo august 2003 anførte advokat Boserup, at han allerede havde oplyst overfor udlændingemyndighederne, at hans klienter ville tage imod tilbud om en helbredsundersøgelse, at der ikke var hjemmel til blankettvang, og at der ikke var hjemmel til at oplyse overfor UNMIK, at en udlænding ikke havde ønsket at medvirke i en helbredsundersøgelse.

Hertil bemærkede ministeriet, at det stod frit for at udfærdige en samtykkeerklæring selv, men at der var fire forhold, som den pågældende skulle give samtykke til, før helbredsundersøgelsen kunne iværksættes. Endvidere redegjorde ministeriet nærmere for det tidligere til advokat Boserup oplyste om, hvad formålet med helbredsundersøgelsen var.

Ved sin skrivelse af 4. februar 2004 forholdt ministeriet sig til advokat Boserups e-mail af 23. januar 2004, herunder at advokaten ville fremsende underskrevet samtykkeerklæring fra sine klienter.

Ministeriet fastholdt det tidligere anførte og bemærkede, at fremsendelse af en underskrevet samtykkeerklæring ikke ville bevirke, at en frivillig helbredsundersøgelse ville blive iværksat. Ministeriet lagde herved vægt på, at fristen til at give samtykke til den frivillige helbredsundersøgelse var overskredet. I overensstemmelse hermed afviste ministeriet ved skrivelse af 22. februar 2005 at iværksætte en helbredsmæssig undersøgelse af **Sagsøger**, selvom der nu var fremkommet en af advokaten underskrevet samtykkeerklæring på vegne af **Sagsøger**.

Det gøres gældende, at ministeriet med rette afviste at gennemføre en frivillig helbredsundersøgelse af **Sagsøger**. Der var tale om et tilbud, og eftersom **Sagsøger** ikke accepterede tilbudet inden for den fastsatte frist, var det berettiget, at ministeriet efterfølgende afviste at gennemføre undersøgelsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at **Sagsøgers** advokat først 1½ år efter skrivelserens fremsendelse underskrev en samtykkeerklæring på vegne af sin klient.

Det bemærkes, at den anførte frist på 10 dage efter ministeriets opfattelse som udgangspunkt ikke har givet anledning til problemer i praksis. Dette er dog set i sager vedrørende udlændinge repræsenteret af advokat Boserup, der rådgav sine klienter til ikke at underskrive erklæringen.

Det bemærkes endvidere, at der på baggrund af ministeriets tilbud er gennemført et betydeligt antal frivillige helbredsundersøgelser. Det gøres videre gældende, at **Sagsøger** ikke på andet grundlag var berettiget til en af ministeriet betalt helbredsundersøgelse, jf. hertil udlændingelovens § 40.

4. Notatligt ...

Til støtte for påstanden om afvisning gøres det gældende, at sagsøgers påstand er uegnet til at kunne tages under påkendelse og indgå i en domskonklusion, da en dom i overensstemmelse med sagsøgers påstande er uden betydning for retsstillingen mellem parterne.

Sagsøgte er som forvaltningsmyndighed forpligtet til at følge loven, herunder offentlighedslovens § 6. Det gøres gældende, at det ikke underlagt domstolenes kompe-

tence at pålægge et forvaltningsorgan at udarbejde notater i henhold til offentlighedslovens § 6, når pligten allerede følger direkte af lovgivningen.

Herudover bemærkes, at sagsøgte har udarbejdet notat af 29. oktober 2004, hvor det er beskrevet, hvad der passerede på mødet i Kosovo den 22. januar 2003.

Sagsøger har derfor ingen konkret og aktuel retlig interesse i en prøvelse af påstanden. Derudover bemærkes, at **Sagsøger** på intet tidspunkt har været i ud-sendelsesposition, hvorfor **Sagsøger** heller ikke af denne grund har retlig interesse i en prøvelse af den nedlagte påstand.

Til støtte for den subsidiære påstand om **frifindelse** gøres de samme anbringender gældende som er gjort gældende til det til støtte for afvisningspåstanden anførte. Derudover gøres det gældende, at emnet for drøftelserne på mødet mellem de danske myndigheder og UNMIK den 22. januar 2003 fremgår af den brevveksling mellem Integrationsministeriet og UNMIK, som fandt sted efter mødet samt af Integrationsministeriets notat af 18. marts 2005. Omfanget af Danmarks folkeretlige forpligtelser i forhold til UNMIK er ligeledes beskrevet i dette materiale.

På den baggrund gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at tage sagsøgers påstand til følge.

Det bemærkes, at notatpligten efter offentlighedslovens § 6 alene finder anvendelse i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed.

Dette illustreres endvidere af Justitsministeriets afgørelse af 22. december 2003, hvorved Justitsministeriet tog stilling til en anmodning om aktindsigt i Rigspolitiets notater fra mødet den 22. januar 2003, som advokat Boserup havde fremsat over for Rigspolitiet på vegne af **Person 1**.

Herudover gøres det gældende, at de øvrige betingelser i offentlighedslovens § 6 ikke er opfyldte.

5. Udarbejdelse af notater ...

Til støtte for påstanden om afvisning og frifindelse henvises i det hele til det ovenfor anførte om notatpligten.

...”

Særligt for så vidt angår påstanden om opsættende virkning har sagsøgte anført, at påstandene herom skal afvises, da landsretten allerede har taget stilling til en begæring om opsættende virkning, og at faktum i Højesterets afgørelse af 13. december 2006 er helt forskelligt fra faktum i denne sag.

Landsrettens begrundelse og resultat

Vedrørende påstand 1 og 2

Sagsøgeren er ikke udrejst af Danmark til trods for, at han er meddelt udrejsepålæg i hvert fald siden Flygtningenævnets afgørelse af 10. oktober 2002, hvilket pålæg er fastholdt gentagne gange siden.

Landsretten lægger til grund, at tvangsmæssig udsendelse af sagsøgeren ikke for tiden er mulig. Efter indholdet af de foreliggende politirapporter og sagsøgerens forklaring lægger landsretten endvidere til grund, at sagsøgeren, som ikke er i besiddelse af rejselegitimation, ikke ubetinget vil medvirke til frivilligt at udrejse af Danmark, uagtet at politiet kan anvise en frivillig hjemrejserute.

Retten finder derfor, at sagsøgeren ikke har opfyldt sin pligt til at medvirke til udrejsen, jf. udlændingelovens § 40, stk. 3, 1. pkt.

Sagsøgeren er ubestridt omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 2, og efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., kan Udlændingesservice derfor bestemme, at sagsøgeren skal tage ophold efter Udlændingesservices nærmere bestemmelser.

Bestemmelsen giver efter sin ordlyd Udlændingestyrelsen hjemmel til at træffe afgørelser vedrørende indkvartering af også afviste asylansøgere, og efter de oprindelige bemærkninger til lovforslaget sammenholdt med bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 291 af 30. april 2003 om ændring af udlændingeloven (skærpelse af udsendelsesforanstaltningerne m.v.) finder landsretten, at det også er formålet med bestemmelsen som hjemrejsemotivationsfremmende foranstaltning at foranledige afviste asylansøgere indlogeret i en særlig indkvarteringsenhed som Center Sandholm.

På denne baggrund og efter den foretagne bevisførelse finder landsretten ikke grundlag for at tilsidesætte Udlændingestyrelsens afgørelse af 7. marts 2003 om, at sagsøgeren skal have ophold på Center Sandholm.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 10, nr. 2, skal Udlændingesservice endvidere, medmindre særlige grunde taler derimod, træffe bestemmelse om, at sagsøgeren alene skal modtage kost og logi i naturalier samt nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Landsretten finder efter bevisførelsen ikke grundlag for at tilsidesætte det af Udlændingestyrelsen udøvede skøn ved afgørelsen af 19. marts 2004, hvorefter der ikke foreligger

særlige grunde, herunder heller ikke særlige sundhedsmæssige grunde, der taler imod at bestemme, at sagsøgeren fremover ikke skal have dækket udgifterne til underhold, bortset fra kost, logi og nødvendige sundhedsmæssige ydelser.

Da sagsøgeren ikke har opfyldt sin pligt til at medvirke til at udrejse af Danmark, er han omfattet af bestemmelsen i udlændingelovens § 34, stk. 2, nr. 5, og der er derfor hjemmel til at pålægge ham meldepligt, såfremt det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre hans tilstedeværelse, også på hans indkvarteringssted.

Landsretten finder ikke, at der foreligger oplysninger, som giver anledning til at antage, at sagsøgerens tilstedeværelse allerede af andre grunde er sikker, og landsretten finder i øvrigt ikke anledning til at tilsidesætte det af Rigspolitiet i forbindelse med den trufne afgørelse udøvede skøn, hvorefter det er hensigtsmæssigt at pålægge sagsøgeren meldepligt 2 dage ugentlig.

Da der intet grundlag er for at anse de sagsøgtes afgørelse for truffet på usagligt grundlag, og da det forhold, at FN-myndigheden i Kosovo ikke for tiden vil medvirke til at modtage tvangsmæssigt udsendte afviste romaer, ikke kan føre til andet resultat, frifindes de sagsøgte for sagsøgerens påstande 1 og 2.

Vedrørende påstand 3

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b, stk. 1, om humanitær opholdstilladelse indeholder en efter ordlyden meget begrænset adgang til at meddele en sådan opholdstilladelse. Det er i forarbejderne angivet, at tilladelse alene skal gives rent undtagelsesvis, og i overensstemmelse hermed har administrativ praksis været restriktiv.

Efter det for landsretten oplyste, herunder de foreliggende lægelige oplysninger om sagsøgerens tilstand, findes der ikke grundlag for at tilsidesætte det af ministeriet udøvede skøn, hvorefter sagsøgeren ikke opfylder betingelserne for at opnå humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

Det forhold, at FN-myndigheden i Kosovo ikke hidtil har villet medvirke til at modtage tvangsmæssigt udsendte afviste romaer, og de af sagsøgeren i øvrigt påberåbte forhold kan ikke føre til andet resultat, hvorfor sagsøgte 3 frifindes for sagsøgerens påstand 3.

Vedrørende påstand 4

Landsretten lægger til grund, at sagsøgeren ikke har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

Betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse i medfør af denne bestemmelse er derfor ikke opfyldt. At FN-myndighederne i Kosovo ikke hidtil har villet medvirke til at modtage tvangsmæssigt udsendte afviste romaer kan ikke føre til et andet resultat. Sagsøgte 3's frifindespåstand tages derfor til følge.

Vedrørende påstand 5

Ministeriet tilbød den 21. august 2003 sagsøgeren at deltage i en frivillig lægeundersøgelse på nærmere af ministeriet fastsatte vilkår til brug for ministeriets sagsbehandling og herunder til brug for forhandlingerne med UNMIK om udsendelse af sagsøgeren til Kosovo.

Sagsøgeren, der var bistået af advokat, accepterede ikke inden den fastsatte frist på 10 dage det fremsatte tilbud.

Ministeriet har efterfølgende afslået at lade sagsøgeren underkaste den tidligere tilbudte lægeundersøgelse og er nu helt ophørt med at tilbyde undersøgelserne til afviste kosovarer, idet ministeriet ikke finder, at ordningen med lægeundersøgelser tjener det oprindelige formål.

Da sagsøgeren ikke har accepteret det oprindeligt fremsatte tilbud, finder landsretten, at der ikke foreligger noget forvaltningsretligt eller aftaleretligt grundlag for at fastslå, at ministeriet efterfølgende er forpligtet til at tilbyde sagsøgerens en lægeundersøgelse, og sagsøgerens påstand herom kan derfor ikke tages til følge.

Vedrørende påstand 6

Landsretten afsagde den 29. marts 2005 kendelse i denne sag, hvorefter sagsøgerens begæring om, at sagsanlægget tillægges opsættende virkning over for det sagsøgeren meddelte udrejsepålæg, ikke toges til følge.

Landsrettens stillingtagen til sagsøgerens påstand i en dom findes endvidere ikke at have nogen betydning for sagsøgerens retsstilling, idet landsrettens dom netop vil afslutte sagens behandling ved landsretten.

Sagsøgeren findes derfor ikke at have en retlig interesse i opsættende virkning, hvorfor de sagsøgte afvisningspåstand tages til følge.

Vedrørende påstand 7 og 8

De sagsøgte har i henhold til offentlighedslovens § 6 pligt til at udfærdige notat herom, såfremt der mundtligt modtages oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af betydning for afgørelsen i en sag.

De nedlagte påstande er baseret på sagsøgerens advokats opfattelse af, hvad der foregik på mødet i Kosovo afholdt den 22. januar 2003 mellem de sagsøgte og UNMIK, hvilken opfattelse er baseret på sagsøgerens advokats efterfølgende samtaler med ansatte fra UNMIK.

Landsretten finder intet grundlag for at antage, at de sagsøgte ikke har opfyldt deres pligt til at udfærdige notater for så vidt angår modtagne faktiske omstændigheder af betydning for afgørelsen i sagsøgerens sag.

Da en dom i overensstemmelse med sagsøgerens påstande i øvrigt ikke fastslår en retstilstand, som har betydning for sagsøgerens sag, og da en sådan dom ikke vil kunne fuldbyrdes, er sagsøgerens påstande 7 og 8 ikke egnede til at tages under påkendelse, hvorfor de sagsøgte afvisningspåstand tages til følge.

Med sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret

De sagsøgte, Udlændingesservice, Rigspolitiet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, frifindes for sagsøgerens påstande 1-5.

Sagen afvises vedrørende sagsøgerens påstande 6, 7 og 8.

I sagsomkostninger betaler sagsøgeren 30.000 kr. til de sagsøgte.

Det idømte beløb skal betales inden 14 dage.